

Enn eitt álop á føroyskt grindadráp

Mánadagin 14. september var enn eitt álop á føroyskt grindadráp í enskum bløðum. Hesaferð í *The Express*, sum sigur at føroysk skúlabørn fáa frí fyri at kunna vera við til at síggja tann ræðuliga rituella sláturin av túsundvís av vinarligum grindahvalum

SVEINUR TRÓNDARSON

Tað sær ikki út til at teir sokallaðu »umhvørvisfelagsskapirnir« ætla sær at gevast við at føra stríð móti føroyska grindadrápinum. Og hugburðurin tykist at verða tann, at gevast teir ikki við góðum, so skulu teir tvingast til tað við illum.

Í eini kenslubarnari grein í *The Express*, skrivur Danny Penman um tað ræðuliga í at føroyingar drepa grind á ein slíkan barbarískan hátt. Hesi djór, sum bert hava hug at spæla og ikki fáa frið til tess.

At greinin so eisini er merkt av villum ger heldur ikki stöðuna betri.

Grindaslátur

Heitið á greinini er »Grindaslátur lítur sjógvn reyðan« og í undirskriftini ger hann vart við at hesir ógildu føroyingar geva skúlabørnum frí, soleiðis at tey við egnum eygum, kunnu skoða tað ræðuliga rituella slakti.

Hann heldur fram: »So hvørt, sum strendurnar gerast sláturstøð fylltar við hálvdeyðum og vanskepladum grindahvalum, sleppa børnin at vaða í grindablóði, samstundis sum tey sleppa at skera navn sítt í hvalakúlurnar.

Hesir vinarligu hvalir verða slaktaðir, bert 200 fjórðingar úr skotsku stönd-

ini í Føroyum...«

Danny Penman letur tað í greinini síggja soleiðis út, at grindadráp í Føroyum er ein loynidómur.

Hann skrivur m. a. at *The Express* hevur fingið fatur á loyniligum myndum og videoupptøkum, sum vísa alt tað ræðuliga, sum hendir í slátrinum har umleið 3000 sera klókir grindahvalir verða dripnir hvørt ár.

»Serkøna hjálpi«

Um greinin er skrivað av honum sjálvum ella »med påholden pen« er sjávlendi torført at siga nakað um, men tað er tankavekjandi at síggja, at fyrsti »serkøni«, sum far orðið í greini er vísundaligi kanningarleiðarin hjá Whale and Dolphin Conservation Society og hann eitur Mark Simmond.

Hann sigur at tað eru nógv orsökir fyri at stöðga grindadrápinum, men høvudsorsøkin er, at tað er so ræðuligt og púra óneyðugt. – Grindahvalirnir eru so fitt og skilgóð djór, sum elska at spæla sær kring skipini, og tað er eisini orsök til at teir eru so lættir at lokka og drepa sigur hann.

Viðari sigur hann, at fyri at fáa rakstur á grindarnar, brúka føroyingar tað mest framkomnu skipsútgerðina, so sum sonarútgærd, radarar og satelitt navigatiónsút-

gerð - sig so tað.

Broytingarnar ongan áhuga

Síðan kjakið um grindadrápið kom fram í útlandskum bløðum, so eru broytingar farnar fram, sum hava gjørt grindadrápið meira »humant«, um tað kann eita so.

Skutilin er forboðin og tað kemur næstan ikki fyri, at hvalváknir verður brúkt longur. Eisini sjálf avlívingin er øðrvísi og drápin ganga skjótt fyri seg í dag.

Men hetta hevur ongan áhuga í *The Express*. Tað hevur fyri Penman størri týðning at gera vart við at eitt dráp kann taka upp í 11 tímar.

Grindamannafelagsformaðurin er við

Tað skal tó sigast, at Penman hevur gjørt eitt arbeiði fyri at hava eitt alibi.

Hann hevur tosað við formannin í Grindamannafelagnum, Hans J. Hermansen, og ein professara við Cambridge University.

Tað, sum hesir báðir siga verður bara brúkt í móti teimum og fyri at lyfta upp undir tað, sum Whale and Dolphin Society sigur.

Hans J. Hermansen sigur við *The Express* at tað er rætt at grindadráp er ein partur av okkara mentan og vit ikki eru so tætt knýtt

CHILDREN ARE GIVEN DAY OFF SCHOOL TO WITNESS THE Whale slaughter that leaves the sea running red

CHILDREN ARE GIVEN DAY OFF SCHOOL TO WITNESS THE WHALE SLAUGHTER THAT LEAVES THE SEA RUNNING RED. The Express has exclusive access to the slaughter of thousands of friendly whales. Parents are told that the children are allowed to watch the slaughter of the whales and that the sea is running red.

Soleiðis sátu út tá *The Express* skrivaði um føroyskt grindadráp fyrr í vikuni

at hvalinum, sum tey, sum eru ímóti okkum.

Hatta er eitt slag av »grønari« imperialismu og tí eru vit ímóti. Vit eru ikki einasti minnluti í heiminum, sum verður kroystur at liva á ein serligan hátt.

Hann leggur afturat, at um tú ert kjøt, so má eitt djór láta líva, soleiðis er lívið og vit gera tað á best møgulegan hátt, sigur Hans J. Hermansen.

Professarin frá Cambridge, hann eitur John Harwood, sigur, at tað sjálvandi má verða stressandi fyri hvalirnir og at tað má setast

spurnartekin við um framferðin hjá føroyingum er hóskandi nú á døgum.

Royna at fáa boykot í lag

Hesin felagsskapurin, sum uttan iva er tann, sum hevur latið »tilfarið« til greinina hevur roynt at fáa stáplað eitt boykot av føroyskum vörum upp á beinin, men tað sær ikki út til at eydnast.

Tvey stór vørhús í Bretlandi, Tesco og Marks & Spencer hava boða frá, at tey eru ikki við í einum boykotti. Ein talsmaður fyri Tesco sigur, at tað er ikki

teirra uppgáva at døma í einum slíkum málið.

– Vit taka ikki undir við grindadrápið, men tað er okkara uppgáva at veita kundunum tað tey vilja hava og tað tey hava ráð til, og tað gera vit, sigur talsmaðurin fyri Tesco.

Í endanum á greinini heitir Penman á øll tey, sum hava hug at stuðla WDCCS figgarliga, at senda ein kekk til felagsskapin, so út frá tí kunnu vit taka dagar ímillum, hvørt blaðmaðurin er óvildigur ella um hann er ein annar grønur aktivistur.

Hans Jákup Hermansen, formaður í Grindamannafelagnum:

– Óseriøsus journalistikkur

Formaðurin í Grindamannafelagnum vátta at hann hevur tosað við blaðmannin frá *The Express*, men sigur samstundis at tað hann verður siteraður fyri er tikið burtur úr einum samanhangi

SVEINUR TRÓNDARSON

– Jú, eg havi tosað við Danny Penman, sigur Hans J. Hermansen.

– Men tíverr, so er tað sum eg havi sagt, slitið sundur og sett í skeivan samanhang, leggur hann afturat.

Hans J. Hermansen varð upprindur fyri eini tíð síðani av Danny Penman, sum er blaðmaður fyri *The Express*.

Hans Jacob Hermansen, er formaður í Grindamannafelagnum

Hesin vildi fegin hava eitt sindur at vita um føroyskt grindadráp, og tað er júst tað, sum Grindamannafelagið vil.

Inn í ein opnan dialog við tær kritisku røddirnar, sum hava nakað at finna at grindadrápinum viðvíkjandi.

Men tað skuldi vísa seg, at her var talan um ein úlv í seyðaskinni.

– Man má heldur siga at talan hevur verið um enn ein tendenssigan og óseriøsan blaðmann, sum frammánundan hevði avgjört hvat tað vr hann skuldi skrivað, sigur Hans J. Hermansen.

Hans J. Hermansen er væl greiður yvir, at hann bert kann seta seg at skriva afturímóti, men hann ívast í, um nøkur hjálpi er í tí.

– Eitt nú segði eg við mannin, at tað er talan um umhvørvisliga imperialismu, og tað hevur hann vent til at verða grønna imperialismu, sum í mínum huga heimi merkir nakað heilt annað, sigur Hans J. Hermansen.

– Tað er m. a. tí eg loyvi mær at ívast í, um tað hjálpi er at skriva afturímóti í hesum føri.

Men tað merkir avgjört ikki, at Grindamannafelagið ætlar sær at geva skarvin í bardaganum fyri rætti føroyinga at drepa grind og ímóti útlandskum óviti.

– Nei, tað verður tað ikki talan um, sigur Hans J. Hermansen.

– Vit hava avgjört at føra okkara »stríð« á henda hátt og tí halda vit fram við. Vit halda tað verða skilabest at

greiða fólk sakliga frá við teimum grindgevingum, sum vit føroyingar hava fyri at drepa grind, og tað verður ikki broytt, bara tí at ein blaðmaður, sum er vinarliga sinnaður mótevís teimum sokallaðu »umhvørvisfelagsskapunum« ikki dugir at verða sakligur í sínari skrivning, sigur formaðurin í Grindamannafelagnum.

Hann leggur afturat, at hann, stutt eftir samrøðuna, hevði varhugan av at Penman var ikki tann hann gav seg út fyri at verða.

– Hann lovaði at senda mær eintak av greinini, áðrenn hann prentaði hana, men har kom einki, sigur Hans J. Hermansen.

Og orsökir er óivað tann, at Penman hevur ikki ynskt at innihaldið í grein hansara skuldi verða alment kunnugt í Føroyum áðrenn blaðið var prentað. Tí so kundi hent at onkur fór at verja seg – og tað hevur ikki verið ætlanin.

